

Ungdomars hälsa, levnadsvanor och livsvillkor

Skrivelsen bygger på det underlag som framkommit i studien Liv & hälsa ung. Undersökningen ställer frågor om hälsa, levnadsvanor och livsvillkor till elever i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 på gymnasiet. Eleverna fyller i enkäten anonymt under lektionstid. Resultatet ger underlag för planering, styrning och rapportering på såväl kommunal som regional nivå. Denna skrivelse belyser resultat från Håbo kommuns svarande ungdomar i jämförelse med medeltalet i länet.

Antal svarande i länet var 7400 st. av 11125 registrerade vilket gav en svarsfrekvens på 67 procent. Svarande i Håbo var 602 st. av 762 registrerade vilket gav en svarsfrekvens på 79 procent.

Könsuppdelad statistik

I Liv & hälsa ung finns svarsalternativet ”Identifierar mig inte som tjej eller kille” till frågan om kön. Eftersom endast ett fåtal valt det alternativet ingår inte gruppen i den fördjupade könsuppdelade analyser, därför belyses enbart siffrorna i flicka respektive pojke. Andra studier visar emellertid att de unga som inte identifierar sig som tjej eller kille i större utsträckning rapporterar ohälsa av olika slag. HBTQ personer är en särskild utsatt grupp.

Sammanfattning

Bifogad rapport Liv och hälsa ung bygger på frågor om hälsa, levnadsvanor och livsvillkor i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 på gymnasiet. Rapporten belyser resultat från Håbo kommuns svarande ungdomar i jämförelse med medeltalet i länet.

Sveriges regering har som mål att sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. För att nå målet tillsattes 2015 en nationell kommission för jämlik hälsa som presenterade sitt slutbetänkande sommaren 2017.

Den lokala nivån är mycket viktig för insatser för en god och jämlik hälsa. Liv och hälsa ung ger kunskap om hur ungdomar upplever sin hälsa och sina liv. Resultatet ger oss möjlighet att se vilka insatser som Håbos ungdomar är i behov av. Kommunstyrelsen föreslås skicka rapporten vidare till Fritid och Kultur, Barn och utbildning och Socialtjänst. Som stöd i sitt pågående arbete med förebyggande insatser för en god och jämlik hälsa för Håbos unga.

Studien visar att pojkar generellt mår bättre än flickor. Sämst mår flickor i åk. 9 och årskurs 2 i gymnasiet år 2019. Pojkar trivs generellt bättre än flickor i skolan. Siffrorna visar att pojkar ser något ljusare på framtiden i stort än vad flickorna gör. Störst positiv syn på framtiden har elever i åk. 7. Över de tre åren 2015, 2017 och 2019 har framtidsutsikterna för världen i stort försämrats. Unga oroar sig framförallt för miljö, klimat, naturen, fred och politik.

När det gäller socioekonomiska faktorer visar svaren att skillnaden år 2019 mellan flickor och pojkar var störst i årskurs 2 på gymnasiet. Flickor avstod till 3,9 procent från fritidsaktivitet på grund av familjens ekonomi. För pojkar var den siffran 14 procent.

Frågor om trygghet handlar om den oro som finns för att utsättas för brott. Svaren visar att de flesta känner sig väldigt trygga i hemmet. Pojkar känner sig mer trygga än flickor i sitt bostadsområde kväll/natt. Tryggast är ungdomar i gymnasiet och otryggast är de i åk. 7. Pojkar generellt sett känner sig tryggare på fritidsgård eller liknande än vad flickor gör. Flickor årkurs 7 och årskurs 9 är mer otrygga på väg till eller från skolan än vad pojkarna är och pojkar känner sig tryggare på stan/centrum än vad flickor gör. Känslan av trygghet på nätet har förbättrats mellan åren 2015, 2017 och 2019.

När det gäller frågor om delaktighet svarar pojkar i något större utsträckning att de i skolan blir uppmuntrade att medverka i klass- och elevråd. Flickor svarar i något högre utsträckning än pojkar att de vill vara med och påverka i frågor som rör kommunen. Främst är det elever i åk. 9 som vill vara med och påverka. Men många svarar också att det inte spelar någon roll att engagera sig, *de som bestämmer lyssnar nog inte i alla fall*.

När de gäller fysisk aktivitet är rekommendationen för ungdomars fysiska aktivitet är att de ska röra sig 30 minuter om dagen och träna minst tre gånger i veckan på sin fritid. Svaren visar att pojkar i större andel än flickor är med i en idrottsklubb. De yngre årkurserna har högre andel än gymnasiets elever. Vid en jämförelse mellan åren har föreningsmedverkan sjunkit i Håbo och det är liknande siffror för länet.

Rökning, snusning, bruk av alkohol och fysisk inaktivitet är några av de viktigaste riskbeteendena som har betydelse för hälsan i vuxen ålder. Ett flertal av dessa riskfaktorer är beteenden och vanor som utvecklas under uppväxtåren. Liv och Hälsa ung 2019 visar en positivt minskande trend på bruket av alkohol hos ungdomar. I Håbo svarar 38 procent av pojkar åk 2 i gymnasiet och 23,5 procent för flickor Nej på frågan, har du någon gång druckit alkohol. Andel som druckit sig berusade har minskat mellan åren.

När det gäller tobak visar svaren att pojkar i något större omfattning svarat nej på frågan att de aldrig har rökt. Svaren visar att fler flickor än pojkar röker dagligen. Rökning är mer vanligt i högre årskurser. Färre i Håbo röker dagligen än tidigare år. Svaren visar att det främst är pojkar som snusar. I Håbo är snusning mest vanligt i åk. 9 till motsats mot länet där snusning är mest vanligt i årskurs 2 på gymnasiet. I Håbo har snusningen minskat något mellan åren 2017 till 2019.

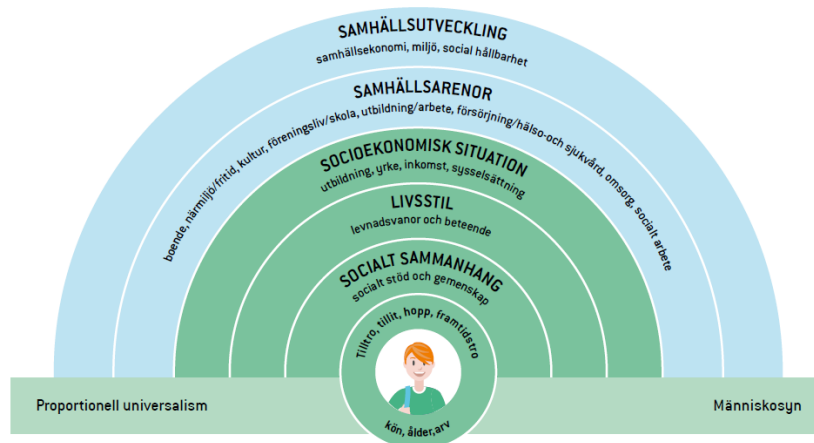
Med stigande ålder ökar andelen som provat narkotika. Svaren visar att de ungdomar som provat på hasch marijuana i Håbo är något lägre än i länet totalt. Det finns en vetskap om tillgång på att kunna köpa narkotika hos både flickor och pojkar i undersökningens samtliga årskurser.

Levnadsvanor har ett samband med hur ungdomar mår. Det är betydligt vanligare att må bra för den som har hälsofrämjande vanor. Samhällets möjlighet att erbjuda aktiviteter, ekonomisk kompensation och arbeta för attitydförändringar för en bättre hälsa i befolkningen är en viktig uppgift för att nå det hållbara samhälle som beskrivs i, *Vårt Håbo 2030*.

Hälsans bestämningsfaktorer

Hälsan och dess bestämningsfaktorer ingår i ett pågående samspel. Samtidigt som hälsa är ett viktigt värde i sig så formas den utifrån de förutsättningar vi människor lever under. Genom att

ge barn och unga en god uppväxtmiljö, kvalitet i förskolan, skolan och fritidsverksamheter samt genom indirekt stöd till föräldrar kan de sociala skillnaderna i ohälsa minska.



Figur 1. Hälsans bestämmande faktorer – ett samspel mellan individ, miljö och samhälle.
Bearbetad figur efter förlagor från Dahlgren & Whitehead, 1991 samt van Vliet & Kristenson, 2014.

Proportionell universalism

För att stödja en gynnsam och jämlik hälsoutveckling i befolkningen behöver det hälsofrämjande arbetet präglas av proportionell universalism och en god människosyn. Begreppet ”proportionell universalism” betyder att åtgärderna är generella men anpassas, både i omfattning och utformning, till de grupper som har störst behov.

Sveriges regering har som mål att sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation. För att nå målet tillsattes 2015 en nationell kommission för jämlik hälsa som presenterade sitt slutbetänkande sommaren 2017. Kommissionen menar att ojämlikhet i hälsa utgörs av systematiska skillnader i hälsa mellan sociala grupper, och att dessa tar sig två delvis olika uttryck – dels som en gradient som löper genom hela samhället, dels som hälsoproblem i grupper i särskilt utsatta situationer eller positioner.

Kommissionen fastställde att ojämlikhet i hälsa generellt är ett resultat av ojämlik tillgång till resurser. Resurserna kan utgöras av förhållanden, villkor och möjligheter. Dessa skiljer sig åt mellan olika sociala grupper. Med skillnader i resurser mellan grupper kommer också skillnader i risker, sårbarhet och mottaglighet. Även de sociala och ekonomiska konsekvenserna av ohälsa skiljer sig mellan olika grupper. Det finns sju centrala livsområden där resurserna är särskilt avgörande för jämlik hälsa menar kommissionen:

- det tidiga livet,
- kompetenser, kunskaper och utbildning,
- arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö,
- inkomster och försörjningsmöjligheter,
- boende och närmiljö,
- levnadsvanor, samt
- kontroll, inflytande och delaktighet.

Den lokala nivån är mycket viktig för insatser för en god och jämlik hälsa. Liv och hälsa ung ger kunskap om hur länens ungdomar upplever sin hälsa och sina liv – här och nu. Det ger oss möjlighet att undersöka skillnaderna i hälsa även i vårt Håbo.

Resultat - Ungas syn på livet och framtiden i stort

Frågan Hur mår du rent allmänt? ger en bild av hur unga skattar sin egen hälsa.

Tidigare analyser av Liv och hälsa ungs resultat visar att *Hur mår du frågan* fångar in flera viktiga aspekter av självskattad hälsa, så som psykisk ohälsa, positiv psykisk hälsa, fysiska symtom och hälsorelaterad livskvalitet i stort. De hälsorelaterade livskvaliteterna omfattar fysisk, psykisk och kognitiv funktion, intima relationer, vänskapsrelationer, livssyn och kroppsuppfattning.

Fråga: Hur mår du rent allmänt? Andel som svarat Mycket bra eller Bra

	Årskurs 7						Årskurs 9						Årskurs 2					
	Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	94,7	88,8	83,5	74,4	57,4	59,6	73,9	87,1	83,7	73,9	48,9	57,0	81,1	72,3	80,0	56,5	66,7	56,9
Län totalt	89,0	86,1	84,8	76,2	66,5	64,5	85,9	82,0	78,0	71,5	62,7	57,3	81,6	76,1	75,1	64,4	60,8	56,1

Siffrorna visar generellt att den upplevda hälsan har försämrats mellan åren 2015 till 2019. Inga större skillnader men viss variation förekommer, mellan hur ungdomar mår i Håbo i en jämförelse med länet i stort. Pojkar mår generellt bättre än flickor. Sämst mår flickor i åk. 9 och årskurs 2 i gymnasiet år 2019.

Fråga: Hur trivs du i skolan? Andel som svarat Mycket bra eller Ganska bra

	Årskurs 7						Årskurs 9						Årskurs 2					
	Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	87,1	80,5	82,5	76,9	76,2	67,0	78,6	82,4	80,6	82,6	66,7	74,3	83,3	87,2	84,0	73,9	77,1	78,4
Län totalt	86,3	84,4	83,6	82,2	75,4	74,7	84,1	83,2	78,4	77,0	73,8	73,1	85,7	83,9	82,8	81,2	83,6	79,8

Svaren visar att pojkar generellt sätt trivs i skolan bättre än flickor. I Håbo trivs flickor sämst i åk. 7.

Fråga: Hur tycker du att din tandhälsa är? Andel som svarat Mycket bra eller Bra

	Årskurs 7						Årskurs 9						Årskurs 2					
	Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	-	77,3	85,2	-	86,0	81,7	-	80,9	83,5	-	85,2	88,5	-	80,4	86,0	-	83,3	94,1
Län totalt	-	77,0	78,3	-	82,8	84,3	-	77,8	76,7	-	84,8	83,5	-	76,4	73,6	-	85,0	85,1

Ingen sådan fråga ställdes år 2015. Svaren visar att upplevelsen av bättre tandhälsa ökar med stigande ålder. Tandhälsan för Håbos ungdomar upplevs generellt bättre än genomsnittet i länet. Tandhälsa är en viktig markör för status i hälsa.

Fråga: Tycker du att man i allmänhet kan lita på de flesta människor? Andel som svarat Ja

	Årskurs 7						Årskurs 9						Årskurs 2					
	Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	-	38,6	34,8	-	56,1	54,1	-	39,3	53,2	-	64,3	67,3	-	39,1	36,7	-	69,4	70,6
Län totalt	-	34,9	33,0	-	44,0	45,6	-	41,0	45,3	-	52,7	54,5	-	41,9	47,3	-	51,4	53,9

Ingen sådan fråga ställdes år 2015. Tilliten till människor är generellt bättre i Håbo än länets genomsnitt. Störst tillit i Håbo har flickor i årskurs 2 på gymnasiet.

Fråga: Hur ser du på framtiden för din personliga del? Andel som svarat Mycket ljust eller Ganska ljust

	Årskurs 7						Årskurs 9						Årskurs 2					
	Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	-	38,6	34,8	-	56,1	54,1	-	39,3	53,2	-	64,3	67,3	-	39,1	36,7	-	69,4	70,6
Län totalt	-	34,9	33,0	-	44,0	45,6	-	41,0	45,3	-	52,7	54,5	-	41,9	47,3	-	51,4	53,9

	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	92,5	94,2	79,8	81,8	75,8	78,6	75,7	91,1	85,6	84,1	67,8	71,1	81,1	71,7	75,5	73,9	72,2	72,5
Län totalt	87,7	89,7	86,3	85,7	82,3	81,0	87,3	87,8	83,3	81,4	79,2	77,5	80,5	77,7	80,8	72,3	73,5	73,9

Svaren visar generellt att ungdomar ser lite dystrare på framtiden för sin personliga del vid en jämförelse mellan åren. Pojkar ser något ljusare på sin personliga framtid än vad flickorna gör. De oroar sig för jobb, familj, utbildning, skolan, miljön m.m. Se bilden nedan.

Ord moln: ungas svar på den viktigaste faktorn i framtidsfrågan för sin personliga del

Vilken tror du är den viktigaste framtidsfrågan för dig personligen?



Fråga: Hur ser du på framtiden för världen i stort? Andel som svarat Mycket ljusst eller Ganska ljusst

	Årskurs 7			Årskurs 9			Årskurs 2											
	Pojkar	Flickor		Pojkar	Flickor		Pojkar	Flickor										
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019						
Håbo	48,9	32,9	40,2	24,7	23,7	29,5	29,4	32,6	24,7	38,8	19,5	15,9	48,6	30,4	25,0	34,8	19,4	17,6
Län totalt	49,7	39,7	39,4	43,2	31,7	31,0	42,7	32,5	26,4	35,2	22,0	20,6	33,9	28,6	31,2	26,2	17,7	18,0

Siffrorna visar att pojkar ser något ljusare på framtiden i stort än vad flickorna gör. Störst positiv syn på framtiden har elever åk. 7 sedan gymnasieleverna åk. 2 och sist åk. 9. Över de tre åren 2015, 2017 och 2019 har framtidsutsikterna för världen i stort försämrats. Unga oroar sig för miljö, klimat, naturen, fred och politik m.m. Se bild nedan.

Ord moln: ungas svar på den viktigaste faktorn i framtidsfrågan för världen i stort



Socioekonomi

Föräldrarnas resurser är en viktig faktor för ungas hälsa och välmående. Familjen har en stor inverkan på hälsan under hela barnets uppväxt. Knappa ekonomiska och sociala resurser kan ge föräldrar ökad sårbarhet för till exempel sociala problem och psykisk ohälsa. Vilket i sin tur kan påverka barnens välbefinnande och psykiska hälsa. Låg ekonomisk standard är vanligare bland föräldrar som är ensamstående och föräldrar med låg utbildning.

I Liv och hälsa ung finns ytterligare två indikatorer på familjens socioekonomi: om ungdomarnas föräldrar/vårdnadshavare jobbar och vem ungdomarna bor med. Även dessa frågor är kopplade till måendet. Det är vanligast att ungdomarna mår bra bland de som har två föräldrar som arbetar respektive bland dem som bor med två sammanboende föräldrar.

Fråga: Finns det något som du skulle vilja göra på din fritid, som många andra i din ålder gör, men som du inte kan vara med på för att din familj inte har råd? Andel som svarat Ja

	Årskurs 7						Årskurs 9						Årskurs 2					
	Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	7,6	12,9	11,4	15,4	14,0	11,3	17,4	14,1	9,3	21,7	10,3	7,2	13,5	17,4	14,0	13,0	14,3	3,9
Län totalt	10,6	11,0	11,4	11,3	12,0	12,6	12,6	12,4	12,3	13,5	12,9	11,4	12,7	16,0	15,3	13,8	14,3	14,8

Svaren visar att skillnaden år 2019 mellan flickor och pojkar var störst i årskurs 2 på gymnasiet. Flickor avstod 3,9 procent från fritidsaktivitet på grund av familjens ekonomi och pojkar avstod 14 procent. Håbos siffror visar större skillnader mellan flickor och pojkar än länet totalt. Det är större variationer mellan åren i Håbo än länet totalt.

Trygghet

Frågorna handlar om den oro som finns för att utsättas för brott.

Fråga: Känner du dig trygg på följande ställen? I hemmet, andel som svarat Nej

	Årskurs 7						Årskurs 9						Årskurs 2					
	Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0	2,6	1,4	0,0	0,0	1,5	0,0	0,9	5,4	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0
Län totalt	0,6	1,3	1,2	1,3	1,1	1,6	0,8	1,0	1,1	2,1	1,4	1,3	1,2	0,9	1,2	2,4	1,5	0,6

Svaren visar att de flesta känner sig väldigt trygga i hemmet.

Fråga: Känner du dig trygg på följande ställen? I mitt bostadsområde på kvällen/natten, andel som svarat Nej

	Årskurs 7						Årskurs 9						Årskurs 2					
	Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	3,3	7,1	8,9	22,7	12,5	23,9	2,9	1,1	8,5	8,8	9,1	17,9	8,3	0,0	6,3	4,5	14,3	7,8
Län totalt	4,5	6,1	5,1	11,2	11,4	14,4	2,4	3,2	5,8	9,9	13,7	13,4	2,6	4,5	4,4	9,8	16,1	13,5

Svaren visar att pojkar känner sig mer trygga än flickor i sitt bostadsområde kväll/natt. Tryggast är ungdomar i gymnasiet, lite otryggare i åk. 9 och otryggast i åk. 7. Denna otrygghet har försämrats mellan åren.

Fråga: Känner du dig trygg på följande ställen? På ungdomens hus fritidsgård eller liknande, andel som svarat Nej

	Årskurs 7						Årskurs 9						Årskurs 2					
	Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	11,1	6,7	5,9	4,5	16,7	11,1	8,3	6,1	7,5	10,0	20,0	28,0	-	-	-	-	-	-
Län totalt	4,9	5,6	6,4	6,1	10,3	10,0	4,9	7,3	7,3	6,5	11,2	12,3	3,1	7,3	5,6	6,8	10,2	14,1

Siffrorna visar att pojkar generellt sett känner sig tryggare på fritidsgård eller liknande än vad flickor gör. De som går i åk. 7 är mest trygga. Att inga siffror finns på gymnasienivå kan visa att de inte har något liknade att gå till.

Fråga: Känner du dig trygg på följande ställen? På väg till eller från skolan, andel som svarat Nej

	Årskurs 7						Årskurs 9						Årskurs 2					
	Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	1,1	2,3	3,5	11,7	5,9	7,0	2,9	0,0	2,1	1,5	3,4	2,7	5,4	2,2	4,1	0,0	0,0	2,0
Län totalt	1,0	1,8	2,4	2,7	4,3	3,6	1,7	2,7	1,8	1,3	2,6	2,5	1,6	1,2	1,5	1,6	2,7	3,5

Siffrorna visar att flickor årskurs 7 och årskurs 9 är mer otrygga på väg till eller från skolan än vad pojkarna är.

Fråga: Känner du dig trygg på följande ställen? Ute på stan eller centrum, andel som svarat Nej

	Årskurs 7						Årskurs 9						Årskurs 2					
	Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	3,6	5,1	6,4	23,0	16,7	18,0	4,5	8,0	6,3	9,2	11,8	14,4	8,3	2,2	8,2	4,5	21,2	6,3
Län totalt	1,8	5,3	5,2	6,4	11,8	10,5	3,1	5,8	6,5	7,4	16,9	16,5	3,1	6,3	6,3	6,2	16,0	19,4

Siffrorna visar att pojkar känner sig tryggare på stan/centrum än vad flickor gör. Mest trygg är de i gymnasiets årskurs 2, sedan åk. 9 och minst trygga är åk. 7. Håbo skiljer sig från länet i stort där åk. 7 känner sig mest trygga och gymnasiet minst trygga.

Fråga: Känner du dig trygg på följande ställen? I församlings-, förenings-, eller idrottslokal, andel som svarat Nej

	Årskurs 7						Årskurs 9						Årskurs 2					
	Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	1,2	2,6	5,8	3,2	5,6	5,6	0,0	0,0	2,4	2,1	0,0	6,8	3,3	0,0	2,9	-	0,0	3,1
Län totalt	1,8	2,6	3,3	2,0	2,8	3,7	1,6	2,3	2,1	3,0	3,2	3,2	2,0	1,0	1,8	2,9	2,9	3,2

Siffrorna visar att ungdomar åk. 7 är mest otrygga. Känslan av otrygghet har ökat mellan åren.

Fråga: Känner du dig trygg på följande ställen? På nätet, andel som svarat Nej

	Årskurs 7						Årskurs 9						Årskurs 2					
	Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	3,4	3,5	1,8	19,7	12,1	11,7	4,5	5,7	1,1	4,3	5,8	8,9	8,1	4,3	0,0	13,0	8,3	0,0
Län totalt	2,4	3,2	2,8	11,2	8,8	10,1	3,6	3,9	2,7	7,4	9,1	8,7	3,5	2,8	3,7	5,9	9,1	10,0

Siffrorna visar att pojkar är mer trygga på nätet än vad flickorna är. Minst trygga är åk. 7 och mest trygga är årskurs 2 på gymnasiet. Känslan av trygghet på nätet har blivit bättre mellan åren 2015, 2017 och 2019.

Fråga: Känner du dig trygg på följande ställen? På buss tåg eller liknande, andel som svarat Nej

	Årskurs 7						Årskurs 9						Årskurs 2					
	Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	-	4,9	4,6	-	18,9	18,2	-	3,5	2,1	-	14,9	17,7	-	2,2	6,3	-	19,4	18,0
Län totalt	-	3,7	4,2	-	11,9	11,4	-	4,0	3,4	-	12,1	14,5	-	2,4	3,1	-	11,9	13,8

Siffrorna visar att pojkar är mer trygga på buss, tåg eller liknande. De som går i åk. 7 är mest otrygga.

Delaktighet

Ord moln: ungas svar på den viktigaste faktorn dem vill vara med och påverka om



Fråga: Hur tycker du att det är i skolan? Skolan uppmuntrar mig att medverka i klass- och elevråd Andel som svarat Stämmer mycket bra eller Stämmer ganska bra (de som svarat Vet inte ingår inte)

	Årskurs 7						Årskurs 9						Årskurs 2					
	Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	58,9	43,1	53,8	51,7	48,1	45,7	57,1	52,1	44,6	54,2	36,5	48,4	70,4	60,0	51,2	52,2	44,4	50,0
Län totalt	62,8	59,0	57,7	60,6	56,7	53,0	51,5	52,7	48,3	46,5	49,4	46,5	62,2	61,7	56,3	59,0	60,0	56,1

Svaren visar att pojkar i något större utsträckning blir uppmuntrade att medverka i klass- och elevråd. Mest uppmuntrade är gymnasieleverna, därefter åk. 7 och sist åk. 9. År 2019 gav ett sämre resultat än 2015 men bättre än 2017.

Fråga: Vill du vara med och påverka i frågor som rör din kommun? Andel som svarat Ja

	Årskurs 7						Årskurs 9						Årskurs 2					
	Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	28,0	20,2	26,8	29,3	26,0	27,9	36,2	26,7	28,1	24,6	27,1	34,5	21,6	37,0	34,7	52,2	25,0	27,5
Län totalt	26,6	25,7	25,3	27,3	28,3	28,5	24,8	27,5	31,5	24,8	22,2	28,8	25,9	26,0	25,0	25,1	28,3	25,5

Svaren visar att flickor i något större utsträckning än pojkar vill vara med och påverka i frågor som rör kommunen. Främst är det elever i åk. 9 som vill vara med och påverka.

Fråga: Vilken är anledningen till att du inte vill vara med att påverka (frågan ställd till de som svarat Nej)? Jag tror inte att det spelar någon roll, de som bestämmer lyssnar nog inte i alla fall

	Årskurs 7						Årskurs 9						Årskurs 2					
	Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	18,5	15,6	16,7	28,3	35,2	16,7	20,9	19,7	29,2	35,3	29,5	30,6	14,8	14,3	29,0	-	37,0	21,6
Län totalt	17,3	17,1	15,6	20,5	23,0	20,3	18,8	21,0	23,3	25,0	25,2	24,7	21,9	24,9	24,1	19,6	23,5	27,7

Svaren visar att flest nej svar har kommit från flickor under de tre åren. Den högsta missnöjessiffran år 2019 fanns hos flickor åk. 9, där 30,6 procent menar att det inte spelar någon roll, de som bestämmer lyssnar nog inte i alla fall.

Levnadsvanor

Levnadsvanor har samband med hur ungdomar mår. Det är betydligt vanligare att må bra för den som har hälsofrämjande vanor. Samhället har möjlighet att erbjuda tillgängliga aktiviteter, ekonomisk kompensation och arbeta för attitydförändringar för bättre hälsa i befolkningen.

Fritid

Det barn och unga gör på sin fritid påverkar deras identitet, hälsa och framgång. Fritid erbjuder möjligheter att utveckla kompetenser inom t.ex. kultur och idrott. Ungdomar strävar också efter att finna en plats i samhället som gör att de får tillhöra en grupp av likasinnade som accepterar dem (Eriksson et al, 2010).

Rekommendationen för ungdomars fysiska aktivitet är att de ska röra sig 30 minuter om dagen och träna minst tre gånger i veckan på sin fritid. Vid träningstillfällena ska du bli andfådd och svettas.

Fråga: Är du med i någon förening, klubb, sällskap eller organisation? Ja, en idrottsklubb

	Årskurs 7						Årskurs 9						Årskurs 2					
	Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	80,9	73,6	61,9	65,4	58,4	52,6	68,6	57,8	58,8	46,4	47,1	47,4	59,5	71,7	46,0	43,5	36,1	52,0
Län totalt	70,1	63,8	58,5	64,4	57,5	55,8	63,8	53,9	52,2	54,9	47,1	47,5	52,4	43,4	44,1	42,5	35,4	33,8

Svaren visar att pojkar i större andel än flickor är med i en idrottsklubb. De yngre årskurserna har högre andel än gymnasiets elever. Vid en jämförelse mellan åren har föreningsmedverkan sjunkit i Håbo. Liknande siffror för länet.

Fråga: Är du med i någon förening, klubb, sällskap eller organisation? Ja annan typ av förening/klubb/sällskap/organisation

	Årskurs 7						Årskurs 9						Årskurs 2					
	Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	9,6	4,6	8,0	12,8	4,0	11,4	5,7	11,1	13,4	15,9	10,3	7,9	13,5	6,5	10,0	21,7	11,1	8,0
Län totalt	13,5	10,6	10,7	16,8	14,5	13,0	13,7	15,4	14,7	20,0	13,5	14,6	18,8	17,3	14,5	21,7	20,1	15,6

Svaren visar att pojkar i något högre utsträckning är med i en annan typ av förening klubb, sällskap eller organisation. Flest i sådan organisation finns i årkurs 2 på gymnasiet. Högst medlemskap i sådan organisation fanns 2015, 2019 har föreningsmedverkan ökat något men är fortfarande lägre än 2015. Länet i stort och Håbo skiljer sig något år. I länet är det flickor som har högst andel medlemskap i annan organisation.

Fråga: Är du med i någon förening, klubb, sällskap eller organisation? Andel som svar Nej

	Årskurs 7						Årskurs 9						Årskurs 2					
	Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	12,8	24,1	31,0	23,1	40,6	39,5	28,6	34,4	32,0	43,5	47,1	46,5	32,4	26,1	46,0	39,1	52,8	42,0
Län totalt	21,0	29,3	34,7	23,1	33,3	35,8	26,9	35,9	37,6	30,5	43,4	42,9	33,3	42,5	45,0	41,1	48,7	53,8

Siffrorna visar att flickor i mindre utsträckning än pojkar är med i en förening, klubb, sällskap eller organisation. Då flest flickor svarat Nej på frågan att de är med i en förening klubb, eller organisation.

Alkohol tobak och narkotika

Rökning, snusning, bruk av alkohol och fysisk inaktivitet är några av de viktigaste riskbeteendena som har betydelse för hälsan i vuxen ålder (Bremberg, 2010). Ett flertal av dessa riskfaktorer är beteenden och vanor som utvecklas under uppväxtåren.

I skolans hälsofrämjande och förebyggande insatser ingår arbetet mot droganvändning och missbruk som en viktig del. Arbetet ska inriktas mot att minska riskfaktorer och stärka skyddsfaktorer på individ- familje-, kamrat- och skolnivå. En lyckad skolgång samt en restriktiv syn på ANDT i samhället är viktiga skyddsfaktorer. Skolan ska markera att den är drogfri och tydlig information ska ges om riskerna med droger samt att alla arrangemang som sker i skolans regi ska vara drogfria.

Alkohol

Liv och Hälsa ung 2019 visar en positiv trend på bruket av alkohol hos ungdomar. All alkoholkonsumtion bland unga under 18 år klassas som riskkonsumtion.

Håbo	0,0	2,3	0,9	0,0	0,0	0,9	1,4	9,7	12,4	0,0	0,0	0,0	2,7	11,1	8,0	0,0	0,0	0,0
Län totalt	2,2	1,8	0,8	0,2	0,5	0,4	5,8	6,2	6,0	0,2	0,4	0,7	13,0	11,4	16,1	1,3	1,1	2,3

Svaren visar att det främst är pojkar som snusar. I Håbo är snusning mest vanligt i åk. 9 till motsats mot länet där snusning är mest vanligt i årskurs 2 på gymnasiet. I Håbo har snusningen minskat något mellan åren 2017 till 2019.

Fråga: Har du använt e-cigarett någon gång, andel som svarat Nej på frågan

	Årskurs 7						Årskurs 9						Årskurs 2					
	Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	86,8	-	87,0	90,9	-	90,9	80,9	-	62,1	85,5	-	82,3	86,1	-	85,4	78,3	-	74,5
Län totalt	87,1	-	86,1	91,9	-	91,8	74,6	-	70,1	80,1	-	81,2	72,3	-	65,9	80,9	-	69,1

Svaren visar år 2019 att pojkar åk. 9 år och flickor årskurs 2 på gymnasiet i störst omfattning provat e-cigarett.

Narkotika

Fråga: Har du någon gång använt narkotika? Andel som svarat Nej

	Årskurs 7						Årskurs 9						Årskurs 2					
	Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	97,9	94,3	97,4	98,7	100,0	99,1	97,1	91,3	93,8	100,0	94,3	96,5	97,3	87,0	92,0	69,6	88,9	94,1
Län totalt	95,6	97,4	97,6	98,3	99,1	98,7	94,3	93,0	93,1	94,4	94,8	95,6	81,8	87,4	82,4	86,6	86,8	87,5

Svaren visar att flest andel flickor svarat Nej på frågan om de någon gång använt narkotika. Med stigande ålder ökar andelen som provat narkotika. Större andel säger att de aldrig provat Narkotika år 2019 i Håbo än länet totalt förutom pojkar åk. 7.

Fråga: Vilken slags narkotika har du någon gång provat/använt? Hasch/marijuana (cannabis)

	Årskurs 7						Årskurs 9						Årskurs 2					
	Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	-	-	-	-	-	-	2,9	6,7	6,2	0,0	5,7	4,4	2,7	11,1	6,1	30,4	11,1	4,0
Län totalt	-	-	-	-	-	-	4,6	6,2	6,3	3,9	4,3	4,0	16,2	11,5	16,5	12,9	12,6	12,0

Svaren visar att de ungdomar som provat på hasch marijuana här i Håbo är något lägre än i länet totalt.

Fråga: Känner du någon person som skulle kunna sälja eller ge dig narkotika? Andel som svarat Ja, det tror jag eller Ja, det vet jag säkert

	Årskurs 7						Årskurs 9						Årskurs 2					
	Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor			Pojkar			Flickor		
	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019	2015	2017	2019
Håbo	11,8	-	26,3	16,9	-	29,2	29,4	-	53,1	42,0	-	49,1	29,7	-	40,8	56,5	-	39,2
Län totalt	17,5	-	22,1	16,8	-	21,2	35,0	-	43,3	35,0	-	42,5	46,3	-	51,8	47,0	-	52,5

Svaren visar att vetskap om tillgång på att kunna köpa narkotika finns hos både flickor och pojkar i alla årskurser, vetskapen har ökat mellan åren 2015 till 2019.

Vikten av återhämtning

När ohälsotalen ökar blir vikten av återhämtning än viktigare. Det behövs strategier för att övervinna den ansträngning som krävs för att nå sina livsmål. Men mest allvarligt är att utan mål finns ingen mening i livet. Dagens unga brottas med frågor som rör meningen med livet. En person som har strategier för att bemästra starka impulser och känslor har förmågan att skapa en stark god självbild av sig själv. Det behövs en riktning i livet en kompass som visar vägen mot målet för att stå ut med den ansträngning som krävs. Finns inte det riskerar personen att förblödas mentalt.

Naturen har en alldeles speciell egenskap. Den är kravlös och erbjuder en fascination som inte kräver den ansträngning som måste mobiliseras på arbetet eller i skolan. Med fysikens hjälp har man visat att vissa återupprepningsmönster (så kallade fraktaler) främjar både lugn och avspänning. Forskning visar att skogen kan hjälpa till att bota stresstillstånd. Caroline Hägerhäll, landskapsarkitekt och professor vid Sveriges lantbruksuniversitet i Alnarp, har i sin forskning visat att de naturliga, självupprepande mönster man kan se i till exempel träd, moln och ormbunkar stimulerar den mänskliga hjärnan så att nyfikenhet och vakenhet hålls på precis lagom nivå för att underlätta återhämtning. Naturen lämpar sig därför alldeles särskilt väl för att mobilisera den energi vi behöver för att bemästra vår tillvaro och finna vägar för att bättre möta vardagens påfrestningar.

Kropp och själ hänger samman och människan måste därför betraktas som en helhet. En trött kropp försämrar hjärnans funktion och en hjärna som är överbelastad tenderar att störa kroppens funktioner. Det är därför viktigt att vi lär känna hjärnans och kroppens olika signaler. Trots de olikheter i orsaker och karaktär av den stress som drabbar oss mår vår hjärna allra bäst av någon form av ansträngning liksom kroppen mår bäst av fysisk aktivitet. Det gäller att hitta den rätta balansen. Viktigast av allt är ändå det mål i livet och den mening en skapar för sig själv. Det är här vi som finns runt omkring kan vara en stödjande och hjälpande hand. För om ”en inte vet vart en ska” är det ingen idé.

Psykisk ohälsa

Föräldrarna har en central roll för barns och ungdomars utveckling och välbefinnande. De flesta studier understryker betydelsen av föräldrarna, familjens situation och hur föräldrarnas samspel med barnet liksom samspelet föräldrarna emellan påverkar barnets utveckling av de intellektuella, sociala och emotionella kompetenserna (Stewart-Brown, 2008; Zimmerman et al, 2008).

Utgångspunkten i dag är den kunskap som finns om olika faktorer som skyddar mot psykisk ohälsa – så kallade skyddsfaktorer. En nära och förtroendefull relation mellan barn och föräldrar, som har balans mellan en tydlig gränssättning och kärlek och värme, är en viktig skyddsfaktor (Eriksson och Löfstedt, 2010).

Under våren 2010 presenterade Kungliga Vetenskapsakademiens hälsoutsnitt en systematisk genomgång av artiklar och rapporter om trender i barns och ungdomars psykiska hälsa i Sverige. En tvärvetenskaplig expertpanel gjorde bedömningen att det har skett en ökning av vissa typer av psykisk ohälsa hos ungdomar, till exempel nedstämdhet och oro, från mitten av 1980-talet till mitten av 2000-talet (KVA, 2010). Andelen flickor med sådana problem har i vissa fall dubblerats eller trefaldigats. Pojkarna har följt flickornas uppåtgående trend, men betydligt färre har angett att de känner nedstämdhet och oro. Under den aktuella perioden minskade antalet självmordsförsök i andra åldersgrupper drastiskt, men det gällde inte för ungdomarna. Till exempel vårdades fler tonårsflickor på sjukhus för självmordsförsök än tidigare (Socialstyrelsen, 2009).

Enligt länets suicidsamordnare dör omkring 50 personer i suicid i Uppsala län. Siffran har inte sjunkit på 20 år. Till detta kan adderas ca.10 ggr. Så många suicidförsök. I genomsnitt påverkas ytterligare 8-10 anhöriga per individ. Lågt räknat kostar suicid i Uppsala län mer än 60 Mkr. årligen. Ett arbete pågår för en länsgemensam målsättning för suicidpreventivt arbete.

Det är viktigt att personer med psykisk ohälsa får hjälp av sin närmaste omgivning; familj, skola/arbetsplats, eller vänner. Snabb hjälp har betydelse för att personen kan tillfriskna, genomföra behandling och återhämta sig. Hänvisa till elevhälsan, barn och ungdomspsykiologerna, vårdcentralen eller sök information på Vårdguiden www.1177.se, var en kan vända sig.

Första hjälpens handlingsplan till psykisk hälsa:

1. Bedöm situationen, ta kontakt
2. Lyssna öppet och fördomsfritt
3. Erbjud stöd och information
4. Uppmuntra personen att söka professionell hjälp
5. Stöd personen att söka andra hjälpresurser

ANDT

Att upptäcka missbruk i ett tidigt stadium ger goda förutsättningar att hindra en utveckling som kan leda till beroende. Alla medarbetare i alla skolformer och inom fritidsgårdsverksamheten är skyldiga att uppmärksamma ledning/elevhälsa att det finns misstanke om bruk av alkohol, narkotika, dopning och tobak- ANDT.

Alla som arbetar med barn och ungdomar som är under 18 år har anmälningsskyldighet enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen. Det innebär att medarbetare, vid oro eller misstanke om att ett barn far illa, ska göra en anmälan till socialtjänsten. Socialtjänstens uppgift är att utreda om barnet/ungdomen far illa eller riskerar att fara illa och om missbruk föreligger. I praktiken innebär det att alla medarbetare har anmälningsskyldighet vid misstanke om drogmissbruk om eleven är under 18 år.

En elev över 18 år kan efter en särskild prövning enligt generalklausulen anmälas till socialtjänst av lärare och rektor, då de kan ha möjlighet att bryta sin sekretess (se 10 kap. 27 § offentlighets- och sekretesslagen OSL, avseende sådan sekretess som omfattas av 23 kap. 2 § andra stycket OSL).

Varningstecken

Varningstecken på att en elev eventuellt använder droger, t ex cannabis, kan vara förändringar i elevens sociala samspel och beteende, även kroppsliga tecken kan förekomma.

Exempel på sociala förändringar:

- asocialt beteende och bristande gemenskapskänsla
- försämrad skolprestation
- koncentrationssvårigheter
- ojämn arbetsprestation
- sena ankomster, hög korttidsfrånvaro, oförklarad frånvaro under skoldagen
- stölder, våld, olaga hot
- större benägenhet för konflikt
- ökat antal lögner, svikna löften

Exempel på beteendeförändringar:

- dålig personlig hygien, oordnad klädsel, vanvårdad intryck
- liberal attityd till droger (klädstil, musik, språk)
- försämrade relationer till föräldrar, syskon
- förändrat umgänge, upphör med gamla kontakter helt till förmån för nya
- humörsvingningar, från nedstämdhet till skrattanfall och tvärtom
- irrationellt irriterat, aggressivt och/eller våldsamt beteende
- minskat intresse för skola och/eller tidigare fritidsaktivitet
- nedsatt aptit, ökat intag av sötsaker och läsk
- umgänge med kända missbrukare

Exempel på kroppsliga tecken:

- förändrad ansiktsmimik
- förändringar i kroppshållning och rörelsemönster
- hudutslag
- kraftig viktnedgång
- kraftigt förstörade/förminskade pupiller
- oförklarlig trötthet, håglöshet, rastlöshet
- vagt definierade åkommor
- återkommande magont, huvudvärk

Tobak

Vid användning av tobak (även vid snusning, vattenpipa och e-cigarett) i skola och fritidsgårdsverksamheten ska medarbetare:

- tala om för eleven att det inte är tillåtet att röka i närheten av lokaler/anläggningar som är ämnade för barn- och ungdom.
- tala med eleven att avbryta rökningen/snusningen vid det givna tillfället
- meddela klassföreståndaren/mentorn/ledning som i sin tur kontaktar vårdnadshavarna

Eleven bör kallas till motiverande samtal om tobaksavvänjning. Tips kan ges om olika hjälpmedel t ex UMOs Fimpa app och sluta röka linjen eller tobaksfri DUO.

Vid kännedom om att någon butik/restaurang säljer tobak/snus/e-cigarett till minderåriga, ska det anmälas till den tobakstillståndsgivaren i Håbo kommun samt göra en polisanmälan.

Alkohol

Vid oro eller misstanke över att elev under 18 år nyttjar alkohol ska medarbetare:

- informera klassföreståndaren/mentorn/ledningen som i sin tur kontaktar elevhälsoteamet och vårdnadshavarna
- för myndig elev behövs elevens samtycke till vidare kontakt
- gör orosanmälan till socialtjänsten

Eleven bör kallas till motiverande samtal kring upphörande av alkoholbruk. Information ges till vårdnadshavarna och elev om möjligheten till råd och stöd via socialtjänsten.

Om en elev påträffas påverkad av alkohol i skola eller fritidsgårdsverksamhet:

- ta hand om eleven och lämna aldrig utan vuxentillsyn
- tillkalla ambulans vid kraftig berusning eller om det är svårt att bedöma vad eleven är påverkad av
- beslagta flaskor/burkar, enligt 5 kap. 22 § skollagen i skolan

- kontakta skolledning, elevhälsoteamet och vårdnadshavarna till elev under 18 år, för myndig elev inhämtas samtycke till vidare kontakter
- gör orosanmälan till socialtjänsten

Vid misstanke om langning av alkoholdrycker, till eller från minderåriga: ska misstankarna delges skol- och socialförvaltning. Misstankarna ska även anmälas till polisen.

Om misstanke gäller specifik elev som langar/köper alkohol, görs även orosanmälan till socialtjänsten. Vid kännedom om att butik/restaurang säljer alkohol, inklusive folköl klass 2, till barn/ungdomar under 18 år ska detta anmälas till kommunens tillståndsenhet och till polisen.

Narkotika

Vid oro eller misstanke att elev eller ungdom i fritidsgårdverksamhet använder narkotiska preparat, dopningspreparat, läkemedel som inte föreskrivits av läkare eller sniffar ska medarbetare:

- delge misstankarna för skolans rektor/ledning som i sin tur kontaktar elevhälsoteamet och vårdnadshavarna. Detta gäller om ungdomen är under 18 år
- för myndig elev behövs elevens samtycke till vidare kontakter
- gör orosanmälan till socialtjänsten

Information ges till vårdnadshavarna och elev om möjligheten till råd och stöd via socialtjänsten

Om elev påträffas påverkad i skola eller fritidsgårdsverksamhet:

- ta hand om eleven och lämna aldrig utan vuxentillsyn
- tillkalla ambulans vid kraftig påverkan eller om det är svårt att bedöma vad eleven är påverkad av
- kontakta skolledning, elevhälsoteamet och vårdnadshavarna till elev under 18 år, för myndig elev inhämtas samtycke till vidare kontakter
- gör orosanmälan till socialtjänsten

Vid misstanke om langning av narkotiska preparat, till eller från minderåriga: ska misstankarna delges till skolans rektor, som i sin tur kontaktar elevhälsoteamet. Misstankarna ska även anmälas till polisen. Om misstanke finns att specifik elev langar/köper narkotika, görs även orosanmälan till socialtjänsten.

Förslag samtyckesblankett - Samtycke till informationsutbyte

Jag som vårdnadshavare samtycker till att socialtjänsten, skolan, polisen och fritid (SSPF) samverkar kring mitt barns behov. Jag medger därför att nämnda myndigheter får utbyta information om mitt barn utan hinder av sekretess.

Mitt samtycke gäller endast information som behövs för att de samverkande myndigheterna på bästa sätt ska kunna hjälpa mitt barn.

Samtycket gäller till och med _____ eller tills annat överenskommes.

Samtycket kan återkallas när som helst, återkallelse görs skriftligt och inlämnas till socialförvaltningen. Ort och datum: _____

Vårdnadshavares underskrift: _____

_____/_____
Namnförtydligande: _____

_____/_____
Tel: _____ Mob: _____

Tel: _____ Mob: _____

Barnets namn och personnummer: _____